Život mezi řádky
Roisin Meaney
KLOKAN

edice

Copyright © Roisin Meaney by 2025
Translation © Helena Dvořáková, 2026
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.
Obálka byla vytvořena s využitím AI.

Z anglického originálu MOVING ON
vydaného v roce 2025 nakladatelstvím Sphere
přeložila Helena Dvořáková
Redakční úprava Kornelie Vagašiová
Grafická úprava obálky Filip Šmalec
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2026
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-828-9

Věnováno Emily Moriarty, s láskou

Není hezčích pohádek,
než jsou ty, které píše sám život.

Hans Christian Andersen

GALWAY
ŘÍJEN 2019

Očekávání

Její čaj vychladl. Přemítá, kolik šálků už za ta léta přišlo nazmar, když si je uvařila a pak na ně zapomněla, protože ťukala do kláves notebooku nebo seděla ponořená v myšlenkách a snažila se vyřešit nějaký zádrhel v ději, zatímco čaj v šálku pozvolna stydl.

Dnes nepíše ani nesedí. Stojí v nejmenším pokoji, z něhož si po odstěhování holek udělala pracovnu, a chystá se sbalit obsah svého sekretáře, což je úkol, který si nechala až nakonec. Ten sekretář objevila v charitativním obchodě před více než dvaceti lety. Jeho zásuvky a přihrádky skrývají hromadu vzpomínek.

Zase se balí, stěhuje a doufá – ne, je si tím jistá –, že tentokrát je to naposledy. Zítra opustí domov, který milovala ze všech míst, kde kdy žila, nejvíc a dnes je ztracená v minulosti a její čaj chladne.

Odloží hrneček zpátky na parapet a dá se do práce. Z malé přihrádky v horní části sekretáře vytáhne zápisník v tmavě zelených deskách s květinovým vzorem. Přejede prstem po věnování na předsádce, jehož inkoust už časem vybledl. Byli tehdy děti. Dvě děti, co si hrály na lásku.

V kapse na vnitřní straně zadních desek se nachází dopisy psané různými rukopisy. Všechny nesmírně vzácné, všechny pečlivě poskládané a dlouhé roky uchovávané. Opatrně je rozkládá a znovu si je čte. Ta slova v ní vyvolávají dávno zapomenuté emoce a oči se jí plní slzami.

Kapsa ukrývá i novinový výstřižek žebříčku irských knižních bestsellerů z doby před téměř dvaceti lety. Její prvotina se tehdy dostala na desáté místo. Když to tam vidí černé na bílém, vyvolá to v ní záchvěv dávného vzrušení. Vydání té knihy bylo začátkem něčeho nového, přestože si už tehdy

připadala na jakékoli další začátky příliš stará. Měla toho před sebou ještě tolik, a neměla o tom ani tušení.

Za týden oslaví devětapadesáté narozeniny. Ve dvaceti si připadala tak strašně dospělá. S úsměvem zavrtí hlavou. Jak málo toho mladí vědí, a jak vysoké mínění o sobě mají.

Vrátí výstřižek i dopisy zpět do kapsy. Zavře zápisník a uloží ho do připravené krabice. V další přihrádce je korková zátka. Vyndá ji a přičichne si k ní. Znovu slyší Alfův hlas: *Tu zátku si schovej.* Opravdu si ji schovala. Zátku od svého prvního šampaňského, otevřeného na oslavu jednoho hořkosladkého dne, dávno předtím, než světlo světa spatřila její první kniha. Přidá ji do krabice.

V malé zásuvce objeví stránku z časopisu, kterou si chtěla zarámovat, ale nikdy se k tomu nedostala. Byla to její úplně první tištěná reklama, a to na jogurt pro miminka přecházející na pevnou stravu. Vybavuje si, jak si tehdy koupila hned několik výtisků časopisu a tu stránku poslala Dannymu, Frances, Joan a své matce.

Asi o hodinu později, když zrovna zavírá poslední krabici, jí zazvoní telefon. Jakmile ho vytáhne z kapsy, spatří Julietino jméno.

„Ahoj, zlatíčko."

„Mami, právě vyrážíme. Brzy se uvidíme."

„Výborně. Jeďte opatrně."

„Jasně. Ozvala se Grace?"

„Zatím ne."

Její poslední telefonát s Grace skončil hádkou. Ellenina mladší dcera byla totiž i v sedmadvaceti letech občas dost výbušná. Když své matce oznámila, že si Tom chce vzít rok volna, aby mohl cestovat po světě, udělala Ellen chybu a řekla, že jí to připadá jako dobrý nápad.

„Dobrý nápad? To jako vážně? Jo, pro Toma to samozřejmě není problém – může si vzít neplacené volno. Jenže co mám dělat se svou ordinací? Mám ji zavřít, dokud se nevrátíme?"

Ellen měla zmlknout a nechat to být, ale neudělala to. „Mohla bys sehnat někoho, kdo tě zastoupí."

Další chyba. „Jasně. Jako by se tu veterináři jen tak poflakovali a čekali, až jim někdo nabídne práci! Copak jsi zapomněla, jak jsem se snažila najít nějakého společníka, když jsem začínala? Nemáš tušení, jaká je to fuška!"

A tak Grace pokračovala a vybíjela si svou frustraci na matce, jako už tolikrát předtím. Od té doby neodpověděla na žádnou z Elleniných hlasových zpráv. Poslechla si je vůbec? Ukáže se dnes večer?

Rozloučí se s Juliet, snese krabice dolů a naskládá je k ostatním do předsíně, načež prázdný sekretář dostrká až na podestu. Většina nábytku už je přestěhovaná, zbytek odvezou zítra. Když teď prochází pokoji, dům působí prázdně.

Vejde do ložnice, která dřív patřila její tetě, a zadívá se dolů na zahradu za domem. Zavzpomíná, jak ji v roce 1981 spatřila poprvé. Frances tam tehdy klečela na kolenou a plela skalku. Jak to bude zvláštní, když každé ráno odhrne jiné závěsy a spatří úplně jinou zahradu.

Sotva vyleze ze sprchy, znovu jí zazvoní telefon. Podívá se na jméno volajícího a usměje se.

„Ahoj."

„Ahoj. Jak to jde?"

„Skvěle. Vyklidila jsem ten sekretář."

„No konečně. Ať tě ani nenapadne ho stěhovat."

„Dotáhla jsem ho jenom na podestu."

Slyší jeho dlouhý povzdech. „Člověk se k tobě ani na vteřinu nemůže otočit zády."

„Je mi osmapadesát, ne osmadevadesát. Jsem pořád dost mladá na to, abych přestěhovala kus nábytku." Ale směje se u toho. Tenhle muž ji dokáže každý den rozesmát.

„Hlavně za mnou pak nechoď s brekem, že sis vyhodila plotýnku. Jsi na dnešní večer připravená?"

„Proč? Děje se něco?"

„Moc vtipné. Jsi vážně srandistka. Kdy tě můžeme očekávat?“

„Asi za půl hodinky.“

„Miluju tě,“ uslyší jeho hlas.

„Já tebe víc,“ odvětí Ellen. „Tak zatím.“

Srdce jí doslova přetéká štěstím, které vyplňuje všechny kouty prázdného domu. Zítra se stěhují do domku kousek od moře, na který narazili před půl rokem a oba se do něj okamžitě zamilovali. Stráví tam zbytek života a budou nesmírně šťastní. Nepopsatelně šťastní. Až bláznivě šťastní.

Vysuší si vlasy a sepne si je velkou želvovinovou sponou, kterou si Juliet odepnula a dala jí ji, když ji Ellen jednou obdivovala. Napudruje si obličej, nanese rtěnku a oblékne si luxusní černé šaty – Juliet tolik trvala na tom, aby se kvůli nim praštila přes kapsu. Když vklouzne do červených bot, slyší v duchu Claire, jak říká: *Každá žena musí mít aspoň jeden pár červených bot.* Claire, která všemu tak rozuměla… nebo si to aspoň myslela.

V kuchyni Ellen zkontroluje, jestli vypnula sporák, a pak si zavolá taxík. Když zavěsí, její zrak padne na kartonovou krabici na kuchyňské lince. Podívá se na knihy uvnitř. Dvanáct stejných výtisků. Jeden z nich vytáhne a přejede rukou po obálce. Její dosud nejšťastnější kniha. Každé slovo v ní překypuje láskou.

O deset minut později se venku ozve klakson. Ellen si oblékne kabát a vyjde z domu.

GALWAY
ZÁŘÍ 1981
PRVNÍ STĚHOVÁNÍ

Svoboda

„Nemůžu uvěřit, že fakt odjíždíš," řekla Claire.

„Jo, opravdu odjíždím."

Celé dopoledne se chvěla vzrušením a u snídaně do sebe tentokrát nedokázala nasoukat ani sousto. Ve svých dvaceti letech Ellen Sheehanová konečně opouštěla domov a dělala tak první krok vstříc životu, který bude nepochybně plný úžasných dobrodružství.

Trochu – no, možná spíš víc než trochu – litovala jen toho, že Claire nejede s ní. Tak to totiž plánovaly. Chtěly odsud vypadnout spolu, jenže kamarádčin jediný bratr pláchl na léto do Londýna, aby si něco přivydělal na stavbách, a nechal Claire trčet za výčepním pultem jejich rodinné hospody.

„Přijedeš za mnou, hned jak se Martin vrátí, že jo?"

„To si piš. Už se nemůžu dočkat."

Claire oslavila dvacetiny v únoru, pět měsíců před Ellen. Teď už z nich byly dospělé ženy, připravené poznávat svět a všechno, co jim nabídne. Zabočily za roh, a jakmile se před nimi objevilo autobusové nádraží, Ellen se znovu sevřel žaludek. Ještě pár minut a bude na cestě – a zítra touhle dobou už bude v nové práci. Obklopená celý den knihami bude potkávat lidi, kteří je milují stejně jako ona. Mohla by si přát víc?

Na nádraží našly autobus do Galway a postavily se k otevřeným dveřím. „Chovej se slušně," řekla Claire. „Dělám si samozřejmě srandu."

Claire na slušné chování zvysoka kašlala. Věřila, že život se má užívat, obzvlášť když to znamená porušovat pravidla. Ellen dobře věděla, že sama nikdy nebude ani z poloviny tak odvážná – a Claire to věděla taky. Nazývala Ellen svým pilířem zdravého rozumu, jenže Ellen nechtěla být pro nikoho

žádným pilířem. Chtěla si taky svobodně užívat a nedělat si s ničím starosti.

Ellenina matka nepovažovala Claire za odvážnou. *Ta holka má na tebe špatný vliv*, opakovala. *Jsem ráda, že ti už nebude nablízku.* Matka neměla ponětí, že Claire bude Ellen brzy následovat. Ta usoudila, že bude nejlepší se o tom vůbec nezmiňovat.

„Tu máš," řekla Claire a vylovila z kapsy dlouhou modrou krabičku. „Malý dárek na cestu."

Ellen krabičku otevřela a spatřila stříbrné pero. „No teda, to je nádhera. Moc ti děkuju."

Blesklo jí hlavou, že je možná kradené. Claire si v obchodech počínala jako zkušená zlodějka. *Fígl spočívá v tom,* vysvětlovala jí, *že si koupíš nějakou drobnost, a když za ni platíš, díváš se prodavačkám přímo do očí, usmíváš se jako blázen a mluvíš o počasí.*

Bývaly časy, hrozné časy, kdy Ellen v obchodech kradla taky, ale dlouho jí to nevydrželo.

Autobus se začínal plnit.

„Hlavně už si konečně najdi kluka," nabádala ji Claire. „V Galway jich potkáš spoustu. Přestaň být tak vybíravá."

Claire vybíravá rozhodně nebyla. O panenství přišla v sedmnácti na zadním sedadle auta svého tehdejšího kluka a od té doby měla řadu dalších sexuálních partnerů. *Je to jen fyzická záležitost*, říkávala. *Prostě zábava. Nic víc to neznamená.* A to byl ten problém, protože Ellen chtěla, aby to znamenalo něco víc.

Chtěla zažít to napětí, tu hlubokou vášeň všech milenců, o kterých četla, ať už to byli Cathy a Heathcliff nebo třeba Elizabeth Bennetová a pan Darcy. Toužila po někom, kdo by pro ni neváhal zemřít. Po někom, kdo by pro ni zabíjel. Hledala někoho, kdo bude její spřízněnou duší, a byla ochotná si na něj počkat.

A v Galway ho potká. Byla o tom přesvědčená.

V knihkupectví určitě potká spoustu čtenářů – takže hned od začátku budou mít něco společného. A jestli se jí do Vánoc podaří shodit pět kilo, přestane si kousat nehty a nechá si narůst vlasy, bude se svým vzhledem mnohem spokojenější. A získané sebevědomí jí pak nepochybně pomůže vzbudit větší zájem.

Ano, byla plná naděje. Přímo jí překypovala.

„Nastupujete?“ houkl řidič autobusu.

„Vteřinku.“ Claire hodila Ellenin batoh do zavazadlového prostoru a pak kamarádku objala. „Zavolej mi,“ naléhala. „Chci slyšet všechny novinky. Jestli ti teta nedovolí používat svůj telefon, počkej, až někam odejde.“

Při zmínce o tetě Ellenino nadšení ochablo. Bydlení s matčinou starší sestrou, kterou sotva znala, nepovažovala zrovna za vysněný začátek nového života. Ale zůstane tam jenom krátce, než si s Claire najdou společný byt.

„Brzy se zase uvidíme,“ odvětila Ellen. „Řekni Martinovi, ať se kouká vrátit domů.“

„Řeknu. Užij si to. A nenech se omezovat. Teď už radši nastup, nebo odjedou bez tebe.“

Ellen si posunula menší tašku na rameni a nastoupila. Ze svého sedadla u okna mávala Claire, dokud autobus nevyjel z nádraží. Sledovala známé ulice, které se míhaly kolem, a přemítala, jestli v tomhle městečku ještě někdy bude žít. Ta myšlenka v ní vyvolala vzpomínku na jiné vytržení z domova – když jí bylo osm. Rodina tehdy opustila město, kde do té doby bydlela, protože otci nabídli lepší práci. Pro ni a Joan to tehdy představovalo velkou změnu, ale byly ještě dost malé, takže se přizpůsobily a našly si nové kamarády.

A pak, osm let nato…

Ne. Nebude se k tomu vracet. Dneska ne. Přesunula své myšlenky k muži, který se měl stát jejím novým šéfem a se kterým se ještě nesetkala.

Ben McCarthy, představil se na úvod jejich telefonátu před dvěma týdny. *Vedoucí knihkupectví „Království knih“. Volám vám ohledně toho místa, o které jste se ucházela.*

Ach… ano. Nečekala, že se ozvou tak rychle. Neodeslala ten dopis teprve předevčírem?

Jaká je vaše nejoblíbenější kniha?

Ta otázka ji překvapila, ale bylo snadné na ni odpovědět. *Lolita.*

Hm, slavný Nabokov. Dokázala byste žít bez čtení?

Další nečekaná otázka – ale opět taková, nad kterou nemusela vůbec přemýšlet. *Nedokázala bych bez čtení vydržet ani den.*

Výborně, řekl. Zněl přitom spokojeně. *S jakým už nežijícím autorem byste se chtěla setkat?*

Skoro se rozesmála. Připadalo jí to bláznivé. *S Dickensem.*

A co právě čtete?

Ztrácení.

Od Marilynne Robinsonové?

Ano.

Líbí se vám?

Ano, moc mě to baví.

Následovala krátká odmlka a pak: *Beru vás.*

Prosím?

Šest liber na hodinu, pracovní doba od půl desáté do půl šesté, od pondělí do soboty, s jedním pohyblivým dnem volna v týdnu. Co na to říkáte?

Stěží tomu dokázala uvěřit. Skutečně jí nabízel práci na základě rozhovoru, který trval necelou minutu a zahrnoval jenom pár otázek ohledně knih? Nezeptal se jí, jestli třeba umí psát na stroji, a nechtěl dokonce ani reference.

Znamená to ano? Nebo to zvažujete?

Ano, vyhrkla. *Samozřejmě že ano. Děkuju.* Pracovní podmínky, které na ni vychrlil, už úplně zapomněla, ale bylo jí to jedno.

Skvěle. Kdy můžete nastoupit?

Rychle se zamyslela. *V současné práci musím dodržet dvoutýdenní výpovědní lhůtu.*

Dva týdny. To znamená… pátek čtvrtého září. Takže tady můžete začít dejme tomu v pondělí sedmého.

Dobře.

Fajn, tak jsme domluveni.

Ehm… je ještě něco, co bych třeba měla vědět?

Vlastně ano. Vezměte si pohodlné boty. Hodně času tady strávíte na nohou. Buďte tu přesně o půl desáté, jinak vás budu muset vyhodit.

Čekala, že uslyší smích, ale žádný se neozval. *Děkuju,* odpověděla, jenže on už zavěsil.

Přesně o půl desáté, v pohodlných botách. Žádná zmínka o tom, jak se má oblékat nebo jaké budou její pracovní povinnosti. Žádné informace o obchodě nebo o tom, kdo další tam pracuje. Byl to hodně zvláštní pohovor, ale vyústil v nabídku práce, díky čemuž mohla podat výpověď v zaměstnání, které nenáviděla, a teď byla na cestě.

Zajímalo ji, jaký bude tváří v tvář. Snad bude o něco méně… nepředvídatelný. Některým lidem prostě telefonování nesedí.

Na druhou stranu, co vlastně bylo špatného na nepředvídatelnosti? Možná bude život zajímavější, když bude pracovat s někým, kdo nedělá to, co se od něj očekává. Odteď musí být otevřená každé možnosti. Musí zvládat vše neznámé a neočekávané. Musí být odvážná.

Přehrabovala se v tašce, dokud nenahmatala knihu a jablko, které si vzala z mísy s ovocem, když procházela kuchyní. Začetla se a svět za oknem autobusu se rozplynul.

Příjezd

V Galway na ni nikdo nečekal. Matka říkala, že ji Frances vyzvedne, ale po tetě nebylo nikde ani památky. Ellen se s ní nesetkala od dědečkova pohřbu před šesti nebo sedmi lety a předtím ji také vídala jen občas. Věřila, že by ji poznala, ale nebyl tam nikdo, kdo by se jí byť jen vzdáleně podobal.

Po patnácti minutách bezradného postávání vylovila adresu, kterou si pro jistotu strčila do kapsy džín, a ukázala ji pokladní. Byla to unaveně vyhlížející žena s vyšisovanými vlasy a dírkami v uších, ale bez náušnic. Žena adresu přelétla očima a zavrtěla hlavou.

„Zeptejte se Paddyho," řekla a ukázala na podsaditého muže v uniformě u dveří. Ten vytáhl z kapsy brýle a zadíval se na papírek. „To je na druhém konci města," řekl. „Pěšky a se zavazadlem je to moc daleko. Z Eyre Square vám jede autobus. Ukažte tu adresu řidiči."

O čtyřicet minut později už stála před tetiným domem. Číslo 9 byl dvojdomek v řadě stejných, nebo téměř stejných domů. Lišily se jen barvou dveří či tím, že některé měly v oknech záclony a jiné nikoli. V zásadě se ale jednalo stále o tentýž dům – dvoupodlažní, s červenými cihlami v přízemí a oblázkovou omítkou v patře. Celkem tam mohlo být tak dvacet domů, přičemž ty krajní se stáčely k sobě a tvořily slepou ulici.

Několik hubených kluků si na ulici kopalo s míčem. Ellen si nevšímali. Kousek od čísla 9 stály dvě ženy a povídaly si přes nízký, neupravený živý plot. Jedna měla založené ruce a druhá potahovala z cigarety. Když se kolem nich Ellen plahočila se svým zavazadlem, přerušily hovor a začaly na ni zírat. Ještě teď cítila v zádech jejich upřené pohledy.

Prohlížela si dům. Po dědečkově pohřbu se sem vrátili, ale ona si to nepamatovala. Vchodové dveře a okenní rámy byly tmavě zelené. Byla tu kovová vrata a pak menší branka, od níž vedla úzká betonová cestička k hlavním dveřím. Na jedné straně se zelenal pečlivě posečený trávník, na druhé byl štěrk. Na něm parkoval modrý Volkswagen Brouk. Jeho karoserie byla na několika místech poškrábaná a zdeformovaná a některé promáčkliny už rezivěly.

Otevřela branku a prošla po cestičce ke dveřím. Neviděla žádný zvonek ani klepadlo, a tak zachrastila mosaznou poštovní schránkou. Zblízka bylo patrné, že se zelená barva pomalu odlupuje.

Nikdo se neobjevil. Zkusila to znovu, jenže pořád nikdo nepřicházel. Vytáhla z kapsy adresu – ano, číslo 9 a název ulice, který zaznamenala na zídce první zahrady, kolem níž prošla. Byla u správného domu, ale zdálo se, že nikdo není doma.

Nebo si to teta rozmyslela a rozhodla se, že u sebe Ellen nenechá? Je snad právě teď uvnitř a potichu čeká, až její neteř odejde? Ale kam by asi tak šla? V tomhle městě kromě Frances neznala živou duši. Potlačila záchvěv paniky. Položila batoh na zápraží a přešla k postranní pěšince. Uviděla kovovou popelnici, velké černé kolo připevněné řetězem k okapové rouře a hromadu pytlů s uhlím.

Nejistě tam stála a okusovala si nehet. Pak si vzpomněla, že se s tím snaží přestat, a rychle ruku svěsila. Nechtěla jít dozadu pro případ, že by se tam před ní teta opravdu schovávala, ale měla snad na vybranou? Zhluboka se nadechla, prošla úzkou uličkou a zahnula za roh.

A ohromeně se zastavila.

Zahrada byla úchvatná a navzdory nastupujícímu podzimu plná barev. Bujnou záplavou květinových záhonů, skalek a keřů se vinula cestička z nepravidelné dlažby. Na jedné straně stála kůlna s pootevřenými dveřmi, celá pokrytá jakousi popínavou rostlinou.

Za domem se táhl asi metr široký betonový pruh. Stála na něm dřevěná lavička, zašedlá věkem, a na ní ležely pantofle lemované kožešinou. Kolem krmítka, zavěšeného na převislé větvi blízkého stromu, poletovali ptáčci.

Bylo to dokonalé útočiště, plné třepotajících se křídel, bzukotu a omamných vůní. Chvíli jí trvalo, než si všimla osoby se slamákem s širokou krempou, která klečela u jedné ze skalek, zády k Ellen. Pod mohutnou zadnicí vyčuhovaly vzorkované podrážky holínek. Na sobě měla hnědé manšestrové kalhoty a v nich zastrčenou kostkovanou košili. Ellen zaslechla tiché cinknutí kovu o kámen.

„Teto Frances?“

Žena otočila hlavu a Ellen spatřila její obličej ošlehaný rozmary počasí a výrazný zahnutý nos. „Ano?“ vyštěkla a zatvářila se nanejvýš podezřívavě.

„Já jsem… Ellen. Já… mám u tebe bydlet.“

Podezřívavý výraz vystřídalo pobouření. „Dneska? Měla jsi přece dorazit až zítra! Tvoje matka jasně říkala, že přijedeš v pondělí!“

„Aha… omlouvám se. Muselo dojít k nějakému nedorozumění. Zítra začínám v nové práci.“

Pořád se mračila. „Jak ses dostala z nádraží?“

„Já… jela jsem autobusem.“

Teta si odfrkla a vypadala ještě rozladěněji. „Proč jsi mi nezavolala?“

Ellen nechápala, proč na ni tak útočí. Neudělala nic špatného, a přesto všechno, co teta řekla, znělo jako obvinění. „Promiň. Neměla jsem tvoje číslo, jenom adresu.“

Znovu si odfrkla. „Tvoje matka moje číslo má. Proč ti ho nedala?“

„Já… nevím.“ *Protože jsi mě měla vyzvednout*, křičela v duchu.

„Kde máš zavazadlo? Musíš mít nějaké zavazadlo!“

„Nechala jsem ho u hlavních dveří.“

„Tak si pro něj dojdi, proboha!“

Ellen odběhla. Zdálo se, že snad bude mít střechu nad hlavou – ale jak se sakra vypořádá s touhle nevrlou osobou? Bude muset trávit veškerý čas mimo dům, jen aby se jí vyhnula? Ještěže to nebude na dlouho.

Když se vrátila, teta se právě namáhavě zvedala na nohy. „Můžu ti pomoct?“ zeptala se Ellen a vykročila vpřed.

Teta ji však nervózně odehnala: „Zvládnu to sama!“

Jakmile se postavila, odpotácela se houpavým krokem k zahradní lavičce a sesunula se na ni. Sundala si klobouk a odhalila nažloutlé vlasy, které jí ve zvláštních malých chomáčcích trčely z hlavy. Měly vždycky takovou barvu? „Mám artrózu v kyčlích,“ prohlásila. I to z nějakého důvodu znělo, jako by to byla Ellenina vina. „Ale nedovolím, aby mi to bránilo dělat, co chci.“

Byla malá, měla skelné modré oči s velkými váčky, špičatý nos, který jako by patřil k mnohem většímu obličeji, a malá bledá ústa. Až na široký pas se mohla pochlubit vcelku solidní postavou.

Ani trochu se nepodobala Ellenině matce. Ellen nenašla jediný společný rys, snad kromě stejné barvy očí, ačkoli ty tetiny byly světlejší. Dokonce se i jinak oblékaly. Ellen svou matku ještě nikdy neviděla v kalhotách.

Bylo mezi nimi dvanáct let, což znamenalo, že Frances je teď osmašedesát. Měly ještě dva mladší bratry, kteří před lety emigrovali do Austrálie a domů se už nikdy nevrátili.

Teta si vyzula holínky a strčila nohu do jedné z připravených pantoflí. Na levé tváři měla šmouhu od hlíny. „Kdy jsi jedla?“ zeptala se.

Ellen si vzpomněla na jablko v autobuse. „No, měla jsem oběd.“

„V kolik hodin?“

„Tak kolem druhé.“

„Večeře je v půl sedmé. Do té doby budeš muset vydržet.“

„Můžu si na jídlo někam zajít, jestli chceš. Když jsi mě dneska nečekala…“ Umírala hlady a do půl sedmé zbývala

celá věčnost. Mohla by si někde koupit smaženou rybu s hranolkami.

Teta si obula druhou pantofli. „To není potřeba. V neděli peču celé kuře, aby mi zbylo i na další dny. Bude ho dost i pro tebe.“ Vrhla na Ellen další přísný pohled. „Doufám, že nejsi vybíravá. Nesnáším, když se někdo nimrá v jídle.“

„Nejsem.“ Ne že by se to odvážila přiznat, kdyby byla.

„Tenhle plevel vysyp do popelnice na konci zahrady,“ řekla teta a ukázala na modrou nádobu u skalky, „potom ukliď ty věci zpátky do kůlny a přijď za mnou dovnitř.“ Aniž by čekala na odpověď, zvedla se z lavičky a zmizela v domě. Gumáky zůstaly stát tam, kde si je vyzula.

Kuchyně byla malá a vymalovaná jablkově zelenou barvou. Pod oknem oprýskaný bílý dřez, v rohu sporák, vysoká úzká špajzka, čtvercový stůl přiražený ke zdi a jediná židle zasunutá pod ním. Podél protější zdi se táhla žlutá umakartová linka, pod ní byla lednice a dvoububnová pračka a vedle otevřené police s naskládaným porcelánovým nádobím, hrnci a pánvemi.

Na stole byl tmavě modrý ubrus z voskovaného plátna. Ležely na něm noviny, rozevřené na straně s křížovkou. Na hřebíku visel kalendář s obrázkem hory. Byl nakřivo a stále ukazoval srpen.

Teta až znepokojivě rychle krájela cibuli. Na sporáku měla připravenou pánev a na ní se rozehříval kousek žlutého tuku. „Jdi zatím nahoru a vybal si,“ obrátila se k Ellen. „Tvůj pokoj je vedle koupelny.“

Ellen vlekla batoh nahoru po úzkém schodišti s hnědým kobercem uprostřed. Zastavila se na podestě, našla koupelnu a otevřela vedlejší dveře.

Stěny pokrývaly šedivé tapety s fialovými hrozny a zelenými révovými listy. Jeden pruh tapety se nahoře odchlípl a visel nad oknem. Stála tam úzká postel bez čela. Na nepovlečené matraci ležela hromádka dek a placatý polštář. Mezi nohama postele a oknem byla vklíněná šatní skříň, která

vzhledem k velikosti pokoje působila doslova obrovsky. Jediný další kus nábytku představovala kuchyňská židle, totožná s tou dole. Podlaha byla dřevěná a u postele ležel tenký modrý kobereček.

Nic víc. Žádný noční stolek, lampička na čtení, zrcadlo, toaletní stolek nebo komoda. Žárovka na stropě neměla stínítko a na okně chyběly záclony. Ellen nadzvedla lůžkoviny a uprostřed matrace objevila žlutohnědou skvrnu. Otevřela šatní skříň – dveře se zasekávaly a musela jimi pořádně trhnout – a ven se vyvalil zápach zatuchliny. Na tyči visela tři drátěná ramínka. Na jednom z nich se houpala osamocená černá ponožka.

Posadila se na okraj postele a vzpomněla si na pokoj, který s takovou radostí opustila. S policemi na knihy, stylovou šatní skříní, toaletním stolkem, křeslem a ložním prádlem s volánky. Zcela zjevně si pohoršila, ale dokud nepřijede Claire, bude to muset stačit.

Vedlejší koupelna nevypadala o moc lépe. Přes okraj velké litinové vany byl přehozený vlhký ručník a ke kohoutkům připevněná krátká gumová hadice. Na provizorní šňůře na prádlo nad vanou visely dvoje obrovské šedé kalhotky. V malé loužičce u umyvadlové baterie ležela kostka popraskaného mýdla. Ve vzduchu se vznášel slabý, ale nezaměnitelný pach moči. Ellen rychle vyřídila, co potřebovala, a pospíchala ven, přičemž si otřepávala ruce.

Když se vrátila do svého malého pokoje, položila si toaletní taštičku na parapet a vedle ní vyskládala knihy. Batoh hodila na podlahu k šatní skříni. Odváží se poprosit o další ramínka?

Přesunula pozornost k posteli. Shodila lůžkoviny a s námahou obrátila matraci. Z téhle strany aspoň nebyla žádná skvrna. Vyšla na podestu, našla skříň s ložním prádlem a přehrabovala se ve změti povlečení, dokud neobjevila prostěradla na jednolůžko a povlak na polštář. Ty deky byly takřka průsvitné – ještěže se do zimy odstěhuje.

Teď se ale už nemohla dočkat, až se konečně nají. Po schodech stoupala lákavá vůně a jí se sbíhaly sliny. Ustlala postel, lehla si na ni a četla, dokud jí hodinky neprozradily, že je za pět minut půl sedmé. Pak si pročísla vlasy a sešla dolů.

„Zrovna jsem tě chtěla zavolat," řekla teta, zatímco krájela kuře. „Naplň tenhle džbán vodou a vyndej máslo."

Stůl byl prostřený různorodým nádobím a k první židli přibyla další. Ellen udělala, co se jí řeklo, a teta s utěrkou v ruce sundala z police nad sporákem nahřáté talíře. „Předpokládám, že umíš vařit," prohodila.

Ellen se sevřelo srdce. Další důvod k hubování. „Vlastně jsem k tomu nikdy neměla příležitost. Doma vařila máma." Uvědomovala si, jak uboze to zní. Bylo jí dvacet a jídlo jí pořád chystala máma.

Teta se zamračila. „Každá holka by měla umět vařit. Naučím tě to, když tady teď budeš."

Ellen se rázem cítila ještě sklíčeněji. Představila si, jak tu bude kmitat a teta na ni bude štěkat. Určitě se ze samé nervozity opaří a všechny pokrmy spálí.

Vařit ale teta opravdu uměla, to se nedalo popřít. Kuře bylo úžasně křehké a šťavnaté a nádivka ochucená něčím lahodným, co Ellen nedokázala identifikovat. Květák byl přelitý bohatou sýrovou omáčkou a dozlatova opečené brambory měly křupavou kůrčičku, zatímco uvnitř působily dokonale vláčně. Aspoň jídlo tady bude stát za to – ale zhubnout bude asi dost obtížné, dokud si s Claire nenajdou vlastní byt.

„Je to vynikající," řekla Ellen.

„Nemluv s plnou pusou," opáčila teta, ale chyběla v tom ta jízlivost, která provázela každou její předchozí poznámku. Ellen to vzdala a hladově pokračovala v jídle. Přitom přemýšlela, jestli se odváží požádat o lampičku do svého pokoje.

„Chceš přidat kuře?" zeptala se nakonec teta. „Brambory? A mrkev?"

Ellen na každý dotaz odpověděla: „Ano, prosím."

Počkala, až obě dojedí, a teprve pak se odvážila vyslovit svou prosbu: „Teto Frances, chtěla jsem se zeptat… Nebyla by tu někde lampička, kterou bych si mohla vzít do pokoje?“

Teta na ni zírala. „Lampička? Jedna je na nočním stolku. Tys ji neviděla?“

Na jakém nočním stolku? Že by teta začínala blouznit? Spletla si už den jejího příjezdu a teď to vypadalo, že si představuje nábytek, který v pokoji vůbec není. „Neviděla jsem tam žádný noční stolek. Jenom postel, velikou skříň a židli.“

„Kristepane! To je špatný pokoj!“

Teď pro změnu zírala Ellen. „Říkala jsi, že je to hned vedle koupelny.“

„Na *druhé* straně! Myslela jsem na druhé straně!“

Ellen zaplavila náhlá vlna vzteku. „No, to jsem přece nemohla vědět,“ ohradila se tak důrazně, jak se jen odvážila. „Neumím číst myšlenky.“

Následovalo hrobové ticho. Zašla příliš daleko. Takže už vlastně neměla co ztratit. „Teto Frances, omlouvám se. Jsem vděčná za tvoji nabídku, že tady můžu bydlet, ale od chvíle, co jsem přijela, mám pocit, že mě tu nejspíš nechceš. Můžu tě uklidnit – nebude to na dlouho. Během pár týdnů se do Galway přistěhuje jedna moje kamarádka a chceme si společně najít byt. Do té doby bych tu ráda zůstala, jestli ti to nevadí. Slibuju, že se budu snažit ti pokud možno nepřekážet.“

Znovu zavládlo ticho. Hleděly na sebe přes malý stůl a pak si teta dlouze povzdechla.

„Poslyš,“ pronesla unaveně, „jsem prostě prudká. Mám to v povaze. Vypadá to, jako bych se zlobila, ale jediný člověk, na kterého se teď zlobím, jsem já sama. Je mi jasné, že jsem to celé pokazila. Tvoje matka by si den nespletla, takže zpackala jsem to já a tys kvůli tomu musela hledat cestu neznámým městem. Jsem na sebe opravdu naštvaná a mrzí mě, že jsem v tobě vzbudila pocit, že jsem otrávená z tebe. A pak jsem tě poslala nahoru do špatného pokoje – to taky byla moje chyba, protože jsem se nevyjádřila dostatečně jasně.“

„No, možná jsem měla…“

„Jsem prostě taková,“ pokračovala teta, jako by Ellen vůbec nepromluvila. „Co na srdci, to na jazyku. Ale když udělám chybu, tak to přiznám. Nemám sebemenší problém s tím, že tu zůstaneš – je to rozumné řešení, když mám volný pokoj. Očekávám, že mi v domě trochu pomůžeš, budeš si po sobě uklízet a tak podobně, a ráda tě naučím vařit, jestli budeš chtít. Jsi ale mladá a poprvé jsi vyletěla z hnízda, tak si to musíš i patřičně užít. Takže si to ujasníme.“ Namířila na Ellen vidličku. „Nejsem tvoje matka, abych na tebe dohlížela. Dám ti klíč a můžeš si přicházet a odcházet, jak se ti zlíbí. Pokud tady budeš večeřet, dorazíš včas. Když se vrátíš později a já už budu v posteli, nebudeš mě budit. A jestli se dostaneš do maléru – doufám, že víš, jaký malér mám na mysli –, nechoď mi brečet na rameno. Rozumíme si?“

„Ano.“

„Fajn. Máš ještě něco na srdci? Chceš se mě na něco zeptat?“

Ellen se zamyslela a něco ji napadlo. „Máš nádhernou zahradu. Moc ráda bych ti tam pomáhala, jestli dovolíš.“

Tetina tvář nepatrně zjihla. „To by mi udělalo velkou radost.“ Položila vidličku a natáhla ruku. „Začneme znovu?“

Ellen nabízenou ruku stiskla, i když jí to připadalo trošku absurdní – a to gesto, jakkoli se zdálo směšné, vneslo do místnosti určitou změnu. Působilo jako usmíření. Jako počátek porozumění. Teta otevřela svůj domov neteři, kterou sotva znala. Možná to brala jako povinnost, ale přesto se Ellen ujala.

„Vítej v Galway, Ellen,“ pravila. „Doufám, že se ti tady bude líbit.“

„Děkuju.“

„A říkej mi prostě Frances. Když mě oslovíš teto Frances, připadám si jako nějaká ctihodná panička ověšená perlami.“

Ellen musela potlačit úsměv. Její teta, stále v zahradnickém oblečení a s nepatrnými stopami hlíny na obličeji, měla k ctihodné paničce, ať už s perlami nebo bez nich, opravdu hodně daleko.

Potom se spolu pustily do mytí nádobí a poslouchaly rádio. „Ti chlapi zpívají jako holky," podotkla Frances, když začali hrát Bee Gees, a Ellen jí pověděla, že její kamarádka jim říká kočky v pytli. Teta vyprskla smíchy a původní napětí ještě víc polevilo.

Když dokončily úklid kuchyně, doprovodila ji Frances do pokoje, který byl větší, světlejší a celkově mnohem příjemnější než ten první. Na prostorné povlečené posteli ležela nadýchaná peřina. Byla tam šatní skříň se spoustou ramínek, komoda a v rohu malé křesílko.

A na nočním stolku stál vedle lampičky i tranzistorák. „To je pro mě?" zeptala se Ellen.

„Jestli ho chceš. Není sice nejnovější, ale pořád funguje."

„Beru ho všemi deseti." Každý večer tak bude moct poslouchat Radio Luxembourg.

„A ten druhý pokoj je tu pro případ, kdyby za tebou třeba přijela nějaká kamarádka a chtěla tady přespat."

„Děkuju." Nejspíš ho nebude potřebovat, protože s Claire si chtěly co nejdřív najít vlastní byt.

„Odcházím z domu v půl osmé ráno," řekla Frances, „takže si snídani přichystej sama a potom po sobě v kuchyni ukliď."

„Dobře." Zajímalo ji, jakou práci teta dělá. Nevybavovala si, že by se o tom matka někdy zmínila. Každopádně to může počkat. Teď se radši zeptala na ulici, na níž se nacházelo knihkupectví. „Jak dlouho mi potrvá cesta?"

„Půl hodiny, když se nebudeš loudat. Tak dobrou noc. A hodně štěstí v nové práci – snad se ti tam bude líbit."

„Děkuju."

Jakmile Ellen zůstala v pokoji sama, otevřela batoh. Navrchu ležel balíček, který jí ráno dala máma a na který ona úplně zapomněla. *Ať se ti v nové práci daří*, řekla přitom matka. Ellen balíček rychle rozbalila a zůstala užasle zírat na walkmana značky Sony.

Když se před dvěma lety objevil na trhu, stál neuvěřitelných dvě stě liber a jeho cena od té doby nejspíš moc

neklesla. Máma musela opravdu hodně šetřit, aby si ho mohla dovolit koupit.

Vytáhla z krabice walkmana a přiložená sluchátka. Zmáčkla tlačítko a otevřela přihrádku na kazetu. Otáčela ho v rukou, tu magickou věcičku, která člověku umožňovala poslouchat oblíbenou hudbu, ať už šel kamkoli. Lepší dárek si vůbec nedovedla představit – a dostala ho od své matky! Zrovna od ní!

Přemítala, jaké to mezi nimi bylo od chvíle, kdy se stalo to nejhorší. Jak se před mámou potichu uzavřela a ona se k ní nikdy nesnažila proniknout. Tolik nevyřčeného, tolik nahromaděné bolesti a vzteku.

Když se s ní dnes ráno loučila, zmohla se Ellen jen na to nejkratší možné objetí – a teď v rukou držela takový luxus, jaký by od mámy nikdy nečekala. Co si o tom měla myslet? Jak měla reagovat?

Položila walkmana na noční stolek. Zítra si do něj koupí baterky. Poprosí svou sestru Joan, ať najde někoho, kdo pojede do Galway, a pošle po něm krabici s Ellenin̆ými kazetami.

Mámě zašle děkovnou pohlednici. K ničemu dalšímu se přimět nedokázala, o případném odpuštění nebyla schopná vůbec uvažovat. Ještě ne. Možná nikdy.

Zapnula tranzistorák od Frances a nastavila co nejnižší hlasitost. Poslouchala Debbie Harry zpívající o srdci ze skla. Zvuk nebyl zrovna nejkvalitnější, ale Ellen to nijak netrápilo.

Vybalila si. Oblečení uložila do skříně a boty si srovnala pod okno. Vyhladila záhyby na sukni a blůzce, které si další den chtěla vzít do práce, a pak věci přehodila přes dveře skříně.

Pomyšlení na následující den v ní znovu vyvolalo dřívější nadšení. Byla tady, dorazila do cíle – a po rozpačitém začátku měla pocit, že život s Frances zvládne.

Byla připravená na všechno, co si pro ni Galway nachystá.